

**Резюме на проект по Фонд „Наука“ № 19032 – Конкурсна сесия 2020:
„Социално-медицински проблеми, свързани с институционализацията на
лицата на възраст 65 и повече години“**

РЪКОВОДИТЕЛ: Проф. д-р Лора Христова Георгиева, дм

Екип:

1. Проф. Тодорка Игнатова Костадинова, ди
2. Д-р Галина Атанасова Хараланова
3. Яна Владимирова Йорданова
4. Стилияна Илиева Илиева
5. Александра Димитрова Торбарова

Популационното застаряване е глобална демографска тенденция, което поставя грижите за населението на възраст 65 и повече години сред сериозните здравни предизвикателства в световен мащаб. България е сред водещите страни в света по относителен дял на лицата на възраст 65 и повече години (над 20% от населението). Осигуряването на достойно съществуване на хората в напреднала възраст касае не само тях, но и самото обществено функциониране. Настаняването в специализирана социална институция е крайна мярка, нежелана от възрастния човек, но при липса на други възможности за грижи тя остава единствената алтернатива.

Целта на проекта е да се проучат социално-медицинските проблеми, свързани с институционализацията на лицата на възраст 65 и повече години. Ще бъде анализиран международният опит в предоставянето на институционални грижи за лица на такава възраст. Ще се систематизира и анализира предоставянето на институционални услуги в България и алтернативното предоставяне на домашни грижи. Специално внимание ще бъде отделено на причините за настаняване, както и на адаптацията на лицата на възраст 65 и повече години в специализирани социални институции, чрез проучване в домове за възрастни хора с различен капацитет и финансиране. Ще бъдат анализирани условията на институционалната среда – материална база, кадрова обезпеченост, медицинска помощ, организация на бита и др. Ще бъде проучена готовността на студентите по здравни професии от Медицински университет – Варна да подпомагат настанените в институционална среда на доброволен принцип.

Въз основа на получената информация от документалното и емпиричното проучване ще се обсъдят възможности за превенция на институционализацията, подобряване на живота на настанените в домове за възрастни, преодоляване на социалната изолация и възможности за деинституционализация.

Постигнати резултати:

1. Анализирани са международният опит в предоставяне на институционални грижи за лица на възраст 65 и повече години;
2. Систематизирани и анализирани са институционалните услуги за лица на възраст 65 и повече години в България;
3. Анализирани са основните причини за институционализация на лицата на възраст 65 и повече години;
4. Анализирани са проблемите, свързани с адаптацията на възрастните хора към живот в институционална среда;
5. Анализирани са медико-социалните проблеми на живота на възрастните хора в социална институция;
6. Проучена е готовността на студенти по здравни професии да подпомагат лицата на 65 и повече години в институционална среда на доброволен принцип;
7. Направен е социално-демографски и здравен профил на настанените възрастни хора в социална институция, което е от полза за планирането и организацията на необходимите грижи;
8. Детайлното проучване на условията и основните проблеми в институционалната среда е солидна основа за създаване на практики за материално и кадрово оптимизиране на средата, подобряване на живота на настанените, превенция на усложненията, преодоляване на социалната изолация и по-голяма обществена ангажираност.